

Remissvar från Ljusdals kommun, Samhällsservicenämnden, gällande promemoria om tillsyn och kontroll inom miljöbalkens område, diarienummer KN2025/00591.

Ljusdals kommun ställer sig i huvudsak positiv till förslagen i promemorian och delar uppfattningen att det behövs en ökad flexibilitet i fördelningen av tillsynsansvar mellan statliga och kommunala myndigheter. Vi ser också positivt på möjligheten för kommuner att, genom överenskommelse, bidra till marknadskontrollarbetet på lokal nivå.

Samtidigt vill vi särskilt betona vikten av det lokala perspektivet i miljötillsynsarbetet. Kommunerna har en unik kännedom om lokala verksamheter, geografiska förutsättningar, miljöproblem och invånarnas behov. Den närhet och förankring som kommunal tillsyn innebär kan inte fullt ut ersättas av statlig tillsyn på distans. Det gäller särskilt i frågor som rör hälsoskydd, avfallshantering och tillsyn över små och medelstora verksamheter där en lokal närvaro är avgörande för effektivitet, dialog och efterlevnad.

Vi ser därför en risk att förslagen, i sin nuvarande form, på sikt kan försvaga det lokala miljöarbetet om inte tillräckliga insatser görs för att säkra kommunernas kapacitet och incitament att fortsatt ta ett aktivt tillsynsansvar. Överföring av tillsyn till statliga myndigheter bör därför vara ett komplement i särskilda fall, inte en norm, och ske i tät dialog med den berörda kommunen.

Vidare vill vi framhålla att nya möjligheter till ersättning för provtagning och testköp är välkomna och kan bidra till att stärka det kommunala kontrollarbetet. Där behövs klara och tydliga rutiner för hur sådana ersättningar ska hanteras i praktiken.

Slutligen efterlyser vi en fortsatt dialog mellan staten och kommunerna om hur den samlade tillsynsorganisationen kan utvecklas på ett sätt som stärker både den lokala närvaron och den nationella likvärdigheten i miljöarbetet.

Sammanfattningsvis:

- Vi tillstyrker förslaget om att statliga myndigheter ska kunna ta över tillsynsansvar på kommunens egen begäran.
- Vi vill dock framhålla att det lokala perspektivet och den kommunala miljökompetensen är oumbärlig i många tillsynsfrågor.
- Staten bör fortsatt stödja och stimulera kommunernas aktiva tillsynsroll, snarare än att gradvis centralisera ansvaret.